

ВОЛИНСЬКІ СПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Часопис
Волинської єпархії
Київського Патріархату

№2 (3)
лютий 2005 року

БЛАГОСЛОВЕННЯ НОВОПРИЗНАЧЕНОМУ ГОЛОВІ

«Кожен має право ходити в ту церкву, яку обирає, але в Україні має бути створена єдина Помісна Православна Церква». Про це наголосив 6 лютого новопризначений голова Волинської облдержадміністрації Володимир Бондар у своєму інтерв'ю.

ДЗИ ПРАВОСЛАВ'Я

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

2 лютого – мучеників Інни,
Пінни і Римми

Нині це жіночі імена, а колись були чоловічими. Ці молоді слов'яни, учні апостола Андрія, жили наприкінці першого – на початку другого століття. Своїми проповідями привели багатьох язичників до Христа. Коли ж їх скили й примушували зректися істинного Бога, вони відмовилися виконати цю вимогу. Тоді юнаків прив'язали до стовпів, поставлених на скованій кригою річці. Юнаки загинули від холоду, але не зрадили Христа.

7 лютого – святителя Григорія Богослова;

9 лютого – перенесення мощей святителя Іоана Златоустого;

12 лютого – трьох святителів: Василія Великого, Григорія Богослова, Іоана Златоустого

Історія цього свята сягає часів візантійського імператора Олексія Комніна, коли богословствування так поширилося між греками, що теологічні питання турбували не тільки ієрархів, а й усесь церковний люд – від царя до селян і ремісників. Тоді багато сперечалися: хто з цих святих – Василій, Іван чи Григорій – більше вгодив Богові, так що одні звалися василіанами, другі – іоанітами, треті – григоріанами. Така «ревність» лише заважала благочестю вірних. Тож якось єпископові Євхайтському Іоанові троє святих з'явились у видінні й сказали: «Ми маємо одне достойнство перед Богом; немає в нас суперечностей; кожен із нас свого часу, натхнений Духом Святым, проповідував спасіння; нема серед нас ні першого, ні другого, ні третього. І так скажи їм, щоб православні люди незгоди облишили; скажи їм, що ми, як і в житті, так і по кончині, більше за все стараємося, щоб усіх привести в єдиномислі. Поєднай нас в один день і склади один празник, а ми – всім, хто нас поминає, помагатимемо в спасінні». Так було примирено нерозсудливу ревність християн.

А ось приклади того єдиномислія між святыми – слова Григорія Богослова про Василія Великого:

«Красою Василія була чеснота, величчю – богослів'я, біgom – безустанні, до Бога спрямовані злети, а силою – сівба й роздавання слова... І в нас тепер найбільш освіченим є той, кому пощастило найкраще пізнати його твори. Його одного вистачає тим, що віддаються наукі».

«А тепер він уже на небесах, та й там, думаю, приносить за нас жертви й молиться за народ. Бо не покинув він нас цілком... І вам, перейнятим його науковою, яку ж іншу раду всілі я подати, крім тієї: щоб ви постійно звертали свій зір на нього, начеб він вас бачив, а ви його – і так обновлялися у Святому Дусі».

Перебуваючи на недільному Богослужінні в луцькому Свято-Троїцькому соборі, він пообіцяв захищати здобутки Помаранчевої революції і досягти тих звершень, яких чекають люди. Найбільш надії у своїй діяльності Володимир Бондар найперше покладає на Бога. Тому перед вступом на обласний престол його благословив єпископ Луцький і Волинський Михаїл.

На Божественну Літургію Володимир Бондар прийшов з

донькою. Поруч з ним молився тепер уже перший заступник Богдан Шиба. А от Сповідь – Таїнство особисте – відбувалася окремо від людського ока, один-на-один з владикою Михаїлом у вівтарі. Там же посадовець приймав і святе Причастя.

Як зазначив єпископ Луцький і Волинський Михаїл, усі ми вболівали, щоб в Україні панували мир, любов та істинна. І Господь сьогодні дарує нам можливість іти прямою дорогою, з виконанням Заповідей Господніх. Але цей дарований Богом час дається нам не для задоволення чи спочинку. Це – можливість робити добре справи на славу Божу та для розбудови України. Сьогодні маємо не лише радіти, що є нова влада, яку ми самі обрали, а, в першу чергу, допомагати їй, трудитися більше, ніж вчора. І вже завтра зможемо побачити результат наших молитов і сподівань.

– Я хочу в цьому святому храмі прийняти благословіння Господнє, – сказав Володимир Бондар, – бо розумію, що всі наші великі справи мають розпочинатися з духовного усвідомлення своєї місії на землі. Нехай Господь підтримає та укріпліть чинити так, як це належить людям, що вагомо впливає на людські долі. Обіцяю докласти всіх зусиль, щоб знати і жити потребами людей...

Перед початком роботи Володимир Бондар ініціював і освячення свого кабінету та всієї облдержадміністрації. Такими діями новий волинський керівник продемонстрував перший розділ урядової програми, – затвердженої парламентом, – «Віра». Участь у заході взяли представники команди Володимира Бондаря, голова обласної ради Василь Дмитрук, народні депутати. Священики освятили все приміщення Волинської адміністрації.

Андрій Гнатюк
Фото Сергія Дубинки

«Мені Бог показав велике добродійство, бо злучив мене дружбою з дуже мудрим чоловіком, що один – і життям, і словом – був вищий понад усіх. Хто ж він? Дуже легко догадається! Це Василій – великий здобуток для теперішнього віку. З ним ми разом вчилася, жили і розважали ... У нас усе було спільнє, й одна душа в обох зв'язувала те, що розділяли тіла. А що особливо нас єднало – це Бог і змагання за досконалість».

14 лютого – мученика Трифона

Під час гонінь на християн за римського імператора Декії 250 року цього проповідника і цілителя змушували принести жертву ідолам, але він не згодився. Тоді Трифона прив'язали до коня й волочили, а потім в ноги вбили цвяхи і водили вулицями Нікеї, пекли вогнем і врешті відтяли голову.

15 лютого – Стрітення Господнє

Це свято є одним з 12-ти найбільших православних свят. Вшановується на 40-й день після Різдва Христового.

За старозавітним звичаєм, через сорок днів після народження здійснювався обряд посвяти первістка Богу. При храмі, куди принесли Немовля та жертву за Нього (двох голубиних пташат) Йосип і Марія, жив старець Симеон, якому Духом Святым було обіцяно, що він не помре доти, доки на власні очі не побачить Спасителя.

Зустрівши Марію з Дитятм, Симеон узвів Ісуса на руки і, дякуючи Богу, сказав: «Нині відпускаєш раба Твоого, Владико, за словом Твоїм, з миром, бо бачили очі мої спасіння Твоє, яке Ти приготував перед лицем усіх народів...» (Лк.-2:29-31).

Окрім урочистої Служби Божої, на честь Стрітення у церквах святає воду і свічки-громниці. Здавна їх вважали помічними від грому. Крім того, ці свічки колись давали у руки померлим, коли читали відхідну. Свічка символізує нерозривність земного світу й небесного.

Мал. І. Дацюк

НОВИНИ

Освячення Волинського апеляційного суду

На запрошення голови апеляційного суду області єпископ Луцький і Волинський Михаїл освятив нове приміщення, розташоване по вулиці Червоного Хреста.

На урочистостях, у яких також брали участь голова Волинської обласної ради Василь Дмитрук, голова Верховного Суду України Василь Маляренко, народні депутати та багато інших високопосадовців, владика відзначив важливу роль суддівської влади у становленні Української держави і наголосив на відповідальноті судді перед Богом за кожен винесений вирок. Адже часто від цих чиновників залежить подальша доля інших людей. Єпископ Михаїл побажав суддям соломонової мудрості, правди та справедливості. Нехай Господь, – наголосив він, – який любить правду і праведний суд, посилає вам велике щедроти і милість. Принагідно хочеться побажати всім нам ще й чистої совісті. Бо коли, як каже святитель Іоан Золотоустий, совість чиста, – то в тебе постійне свято і ти живишся добрими надіями і втішаєшся упованням на майбутнє щастя. Коли ж ти неспокійний у душі і винний у багатьох гріхах, то і на тисячах свят і торжеств почуватимешся не ліпше від тих, що плачуть!»

Голова Верховного Суду Василь Маляренко, голова облради Василь Дмитрук і єпископ Михаїл перед привітанням апеляційного суду

посадовців, владика відзначив важливу роль суддівської влади у становленні Української держави і наголосив на відповідальноті судді перед Богом за кожен винесений вирок. Адже часто від цих чиновників залежить подальша доля інших людей. Єпископ Михаїл побажав суддям соломонової мудрості, правди та справедливості. Нехай Господь, – наголосив він, – який любить правду і праведний суд, посилає вам велике щедроти і милість. Принагідно хочеться побажати всім нам ще й чистої совісті. Бо коли, як каже святитель Іоан Золотоустий, совість чиста, – то в тебе постійне свято і ти живишся добrими надіями і втішаєшся упованням на майбутнє щастя. Коли ж ти неспокійний у душі і винний у багатьох гріхах, то і на тисячах свят і торжеств почуватимешся не ліпше від тих, що плачуть!»

Йорданське освячення

2 лютого владика Михаїл разом зі священнослужителями кафедрального собору звершив освячення Управління міністерства внутрішніх справ України у Волинській області.

Генерал-майор Олександр Кміта дякує духовенству за освячення

Вітаючи начальника управління генерал-майора міліції Олександра Кміту, єпископ Михаїл побажав усій волинській міліції Божого благословення на добре зробутки в нелегкій праці.

Після освячення відбулося дружне спілкування преосвященного з начальником волинської міліції, в ході якого обговорювались перспективи плідної співпраці.

4 лютого преосвящений владика з соборним духовенством освятив Волинську обласну раду, привітав її голову Василя

Єпископ з соборними священнослужителями перед облрадою та держадміністрацією

РОЗПОРЯДЖЕННЯ КЕРУЮЧОГО ЕПАРХІЄЮ

Протоієрея Андрія Мельничука призначено помічником благочинного Іваничівського району (указ №1 від 4 січня 2005 р.).

Священика Дмитра Відніка призначено священиком у Свято-Димитрівському храмі Ковеля (указ №2 від 4 січня 2005 р.).

Священика Ростислава Дідуха призначено священиком у Свято-Благовіщенському соборі Ковеля.

Монахиню Анну (Кулінець) виведено з кліру Волинської єпархії у зв'язку з переходом в клір Рівненсько-Острозької єпархії (відпусткова грамота №12 від 17 січня 2005 р.).

Священика Юрія Крохмала-Брилевського призначено настоятелем Свято-Вознесенської каплиці заповідника с. Рокині Луцького благочиння (указ №7 від 1 лютого 2005 р.).

Протоієрея Сергія Депо звільнено з посади настоятеля Свято-Василівського храму Володимира-Волинського (указ №8 від 8 лютого 2005 р.) і призначено другим священиком того ж храму (указ №9 від 8 лютого 2005 р.).

Священика Олександра Міщука звільнено з посади другого священика Свято-Василівського храму Володимира-Волинського (указ №10 від 8 лютого 2005 р.) і призначено настоятелем того ж храму (указ №11 від 8 лютого 2005 р.).

ТРАДИЦІЙ

ЙОРДАНСЬКЕ ВОДОСВЯТТЯ НА СТИРУ

Владика освячує воду

НОВИНИ

Допомога Української народної партії

Доброю традицією стала тісна співпраця представників волинської обласної організації Української народної партії з Волинською духовною семінарією, зокрема, коли представники партії читають студентам спеціальні лекції. Нещодавно вихованці прослухали нову лекцію кандидата політології Валентина Малиновського, який розкрив вихованцям сучасний стан українського політикуму і політичну ситуацію в Україні.

Не менш цікавою стала лекція з теоретичної іконографії, яку для вихованців ВДС прочитала Ірина Дацюк, – «Українська канонічна ікона: традиції і новаторства». Її виступ ознайомив з азами сакрального мистецтва та висвітлив питання типології ікон, стилі їх написання, канони та колірну гаму, проблеми збереженні ікон у храмах та приватних колекціях. Семінаристам цікаво було дізнатися і те, якими повинні бути українські іконостаси, про ікони типу «Одигітря» та «Замилування». Особливу увагу проявили слухачі до теми сучасних ікон.

Ректор семінарії протоієрей Іоан Нідзельський щиро подякував викладачам і висловив надію на подальшу співпрацю партії та духовного закладу.

Нове молодіжне братство відстоюватиме православ'я

На прес-конференції у Волинській єпархії розглядали діяльність Молодіжного Православного Братства св. Миколи, князя Луцького, статут якого нещодавно затвердив преосвящений єпископ Луцький і Волинський Михаїл.

Голова братства Андрій Когут розповів представникам ЗМІ, що рішення владики про затвердження установчого документа організації спричинило початок нового етапу в духовному житті молодої спільноти, яка утворилася у червні 2004 р. з молодіжної групи біблійних курсів протодиякона Олега Ведмеденка.

Сторінку підготував прот. Віталій СОБКО

Дмитрука та представників депутатського корпусу. Підкresлюючи важливість розумного та справедливого функціонування органів місцевого самоврядування, єпископ Михаїл побажав голові обради та депутатам соломонової мудрості для високодуховного та професійного здінення своєї місії.

Преосвящений вітає голову обради та депутатів

Цього ж дня духовенство Київського Патріархату на чолі з преосвященим Михаїлом освятили й одне з найпотужніших підприємств Волині – ВАТ «Луцький підшипниковий завод». Найцінніше вітання та побажання від Церкви приймав генеральний директор Володимир Цибульський. Він висловив сподівання, що Українська Православна Церква Київського Патріархату й надалі ефективно сприятиме духовному відродженню Волині та всього українського суспільства.

Духовенство співає многоліття керівнику ЛПЗ Володимиру Цибульському

7 лютого владика Михаїл, на запрошення начальника обласного управління лісового господарства Богдана Колісника, звершив освячення його приміщення. Преосвящений привітав керівника, а в його особі і весь багатотисячний колектив обласного лісового господарства, та закликав Боже благословення на його важливу працю.

Після освячення відбулося приязнє спілкування єпарха з високопосадовцем, у якому обговорювалася співпраця щодо розвитку Церкви та підвищення духовної культури працівників лісу.

Владика Михаїл спілкується з начальником управління лісгоспу Богданом Колісником

Облаштовано церкву в монастирі Різдва Христового

Пастирським візитом преосвящений владика Михаїл побував у Володимири-Волинському з нагоди престольного свята собору Різдва Христового. У місцевому монастирі Різдва Христового, про який писала наша газета в попередньому номері, облаштовано храм. Здійснилася одна із найзаповітніших мрій настоятельниці матінки Марії. Значну допомогу у втіленні цієї ідеї надали вихованці Волинської Духовної Семінарії. Адже саме на їх плечі лягли основні ремонтно-будівельні роботи.

Єпископ Михаїл освятив храм, після чого відбулася його прес-конференція. В урочистостях взяв участь міський голова Володимира-Волинського Петро Саганюк.

Монастирську церкву присвятили Успінню Пресвятої Богородиці.

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА ПРО ДЕНЬ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА

Запитання читача:

Чи позначений у церковному календарі день св. Валентина, чи це просто придумане людьми свято?

Відповідає ієромонаху Марко (Левків):

14 лютого – день, який зовсім несподівано став для багатьох втіленням любові. З'ясувати, чому в день святого Валентина захочані обмінюються любовними листів-

ками, завдання не з легких.

Насамперед варто з'ясувати, що за Божий угодник вшановується в часі цих святкувань.

Православна Церква у своїх Богослужіннях згадує про трьох подвижників з ім'ям Валентин, які мученицьким закінчили своє життя у III столітті. Пам'ять кожного з них зокрема Церква відзначає 7 травня, 19 липня і 12 серпня. Але вважати винуватцем свята когось із них, відповідно до їх життєписів і традиції Церкви, немає ніякого підґрунтя. Тому не варто шукати коренів такого святкування у православній традиції і не може бути мови про святкування дня Валентина Православною Церквою.

Щодо католицької традиції, на яку посилаються шанувальники цього святого, то, за «Новою католицькою енциклопедією»,

Західна Церква знає принаймні двох святих Валентинів, які були обезглавлені в часі переслідування Християнства в один день: 14 лютого 270 року. Один був римським священиком, інший – єпископом поселення Терні, розташованого за 60 миль від Рима (у Православ'ї їх пам'ять, відповідно, – 19 липня і 12 серпня). І тут те саме: у жодному разі не може бути аналогії між цими святыми та сьогоднішньою традицією відзначення дня Валентина. Тобто можемо дійти висновку про нехристиянське коріння цього святкування.

Швидше за все відповідає дійсності припущення, що тут є зв'язок із англійським фольклором (про зародження цього «свята» уперше згадується саме в Англії, у XIV ст.). Старовинні англійські легенди розповідають про те, що саме в лютому птахи добирають собі пару для літнього сезону. Саме це питання досліджував відомий англійський поет XIV ст. Чосер у своїй праці «Звичаї птахів», де вказує якраз на 14 лютого як на день такого парування. Згідно з нотатками цього поета, у зв'язку із цим, багато хто із англійців полюбляли писати у ці дні любовні записи і обмінюватися ними. З плинном часу цю традицію «охристянізували» – з'єднали з іменем одного зі святих, пам'ять яких вшановувалась цього дня, і надавали відповідного забарвлення історії його життя.

Поступово це стало традицією, і не лише англійців. У Франції цього дня ввійшло у

звичай пропонувати руку і серце. Саме це відображене у французьких баладах XIV та XV ст. Згодом святкування почало поширюватися й іншими державами.

Ми ж, українці, приєдналися до нього наприкінці ХХ ст., спіло копіюючи традиції іншого світу з його легендами, віруваннями та забобонами.

Таким чином, одного з мучеників за віру Христову було перетворено на захисника закоханих, а день його мучеництва – на всезагальне свято радощів і гульок, що не схвалює ані Православна, ані Католицька Церква.

Святкувати день святого Валентина – не гріх. Але все залежить від того, як проводити цей день. Якщо вшановуємо супутницю життя, даруємо їй квіти і все це в любові і

зради любові, – приєднується для розмови священик Богдан Гринів, – то Церква благословляє таке свято і такі стосунки.

Християнська сім'я повинна присвятити День святого Валентина Богові. Побувати на Сповіді, приняти Причастя, тобто з'єднатися з Богом, ну а в піст бути більш стриманим.

Мал. І. Данюк

АЗИ ПРАВОСЛАВ'Я

«...БУДЬТЕ СВЯТИМИ...»

Мабуть, кожна православна людина має вдома церковний календар. Щодня знаходимо в ньому довший чи коротший перелік святих – кого молитовно згадує Церква сьогодні. Це майже завжди або день смерті святого, або день знайдення чи перенесення, перезахоронення його мощей, але аж ніяк не його день народження.

У церковному році є лише три дні народження, три Різдва – Ісуса Христа, Богородиці та Івана Предтечі. Решта днів спомину святих – так чи інакше пов'язані з кінцем іхнього земного шляху.

Із яких же це причин, спитаєте ви? Спитаймо інакше: а навіщо потрібно наше перебування на цьому світі, в цій «долині плачу», як не для того, щоб гідно підготуватися до віходу туди, де в нашого

Деякі мирські владики увічнювали таким чином і день свого хрещення. Наприклад, Володимир Великий, наречений у християнстві іменем Василій, звелів щороку в день свого введення у хрест споминати святого Василія. Але це знову-таки день смерті, смерті дохристиянського способу життя.

Святих людей називаємо так: пророки – ті, хто за натхненням Святого

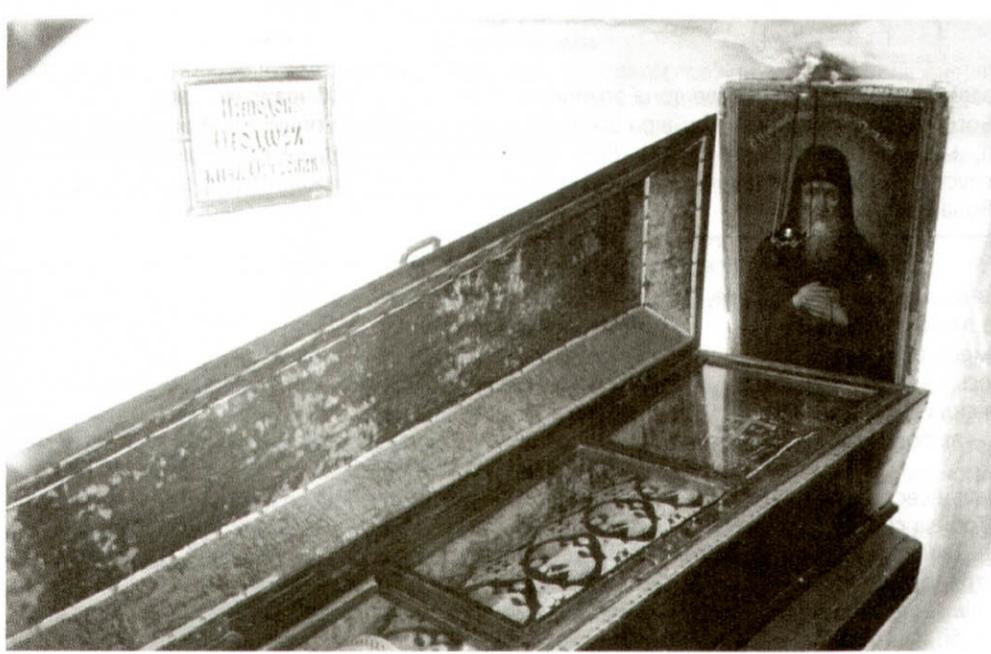
померлих за Бога в нові часи (з XVIII ст.) називають новомучениками; тих святих, кому кати вирізали на тілі глумливі знаки, називають начертаними; хто ж переніс катування і згодом помер мирно, звуться сповідниками.

Святы у сані єпископа мають називати святителі (наприклад, Миколай Чудотворець), єпископи-мученики – священномуученики; святі-монахи – це преподобні (наприклад, Серафим Саровський), монахи-мученики – преподобномученики. Деякі святы звуться безсрібниками, бо зціляли хвороби – тілесні й душевні – безкоштовно, як-от Кузьма, Пантелеймон. Ті ж святы, які провадили праведне, угодне Богові життя в миру, будучи сімейними, звуться праведниками.

Канонізація святих розпочалася не раніше V століття, але за якими правилами це діялося в давнину, – достеменно не відомо. Та й нині в Православ'ї немає однозначної думки щодо цього.

Визнання того чи іншого угодника святым – справа складна. Спершу має бути ініціатива, яку розглядають на Синоді та архієрейському Соборі. Відтак затверджується канонізаційна комісія, що протягом кількох літ досліджує всі обставини життя тієї людини, чуда, які вчинила вона (або ж які сталися через дію її мощей); зокрема вивчається, яким було її психічне здоров'я, причини смерті. Потому питання розглядається знову. Після схвальної оцінки Синоду справа виноситься на розгляд помісного собору, де й ухвалюється рішення щодо канонізації, затверджується житіє новопрославленого, зразок його ікони, текст тропаря (молитви до нього), день молитового спомину в церковному календарі.

Але такий порядок передбачений тільки щодо святих всецерковного значення – тобто в межах принаймні цілого патріархату. Проте є, крім них, і шановані свяti в певній місцевості – єпархii чи навіть лише в одній парафii, в одному монастирі. Трапляється, що такі місцеві свяti згодом стають шануватися і всією Церквою (як це сталося із Сергієм Радонезьким). Ось таким буває шлях канонізації і визнання: від місцевої громади – до помісної церкви – далі до всього православного світу – і до всього християнства (західного і східного). Адже останніми десятиліттями братя-католики внесли до своїх святців багатьох

Небесного Отця «косель багато»? Ні, не про фамільні склепи, мармурові пам'ятники, розкішні похорони мовлю. Веду річ про те, що, по суті, сенс життя полягає в тому, аби гідно підготувати свою душу до віходу у вічність, до Божого Суду. Ті, кого Церква визнала святыми, своїм земним життям засвідчили, що вони померли для світського гріха та народилися для потойбічного блаженства, а тілесна смерть була для них тільки звільненням від цих дочасних пут.

Духа передбачали майбутнє (вони жили до Ісуса і прорікали здебільшого про Ісуса); апостоли – найближчі учні Спасителя; рівноапостольні – свяti, які подібно до апостолів поширювали віру Христову, наприклад, цар Костянтин, Марія Магдалина; мученики – ті вірні, які за Христа зазнали жорстоких мук і навіть смерті; першими мучениками були архідиякон Стефан і свята Фекла, тому їх іменують первомучениками;

і багатьох православних, канонізація яких звершилась у нас, на сході, вже після «великого розколу» 1054 року.

Святі України

Усвідомлення того, що Україна має своїх святих, було з давніх-давен. Серед них і українці, які на Русі жили, на Русій прославились (наприклад, преподобні Феодосій і Антоній); українці, які прославилися за межами Батьківщини (Іван Тобольський, Леонтій Ростовський); іноземці, які жили й були заражовані до сонму святих у нас (як-от преподобний Єфрем Угрин, тобто угорець).

Загальношанованих православних святих з України налічується близько двохсот, із них більше ста були ченцями Києво-Печерської лаври.

Багато че мало? Либо, мало, якщо згадаємо слова Господні, що їх читаємо в 1-му посланні святого апостола Петра: «...Підперезавши стегна розуму вашого, пильнуючи, майте досконалу надію на благодать, що подається вам у явленні Ісуса Христа. Як слухняні діти, не потурайте похотям, що були в час вашого невідання, але, за прикладом святого, який покликав вас, і самі будьте святі в усіх вчинках. Бо написано: «Будьте святі – Я бо святий». Це апостол посилається на Книгу Левіт: «...Я – Господь Бог ваш: освячуєтесь і будете святими, бо Я ... святий; і не осквернійте душ ваших якою-небудь твариною, що плазує по землі, тому що Я – Господь, Який вивів вас із землі Єгипетської, щоб бути вашим Богом. Отже, будьте святими, тому що Я святий». Те ж мовить апостол Павло: «Коли святий корінь, то й гілля». І те ж – апостол Іоан у своєму Об'явленні: «Блаженний і святий, хто має участь у воскресінні першому: над ними друга смерть не має влади, але будуть священиками Бога і Христа і будуть царювати з Ним».

Не думайте, братя і сестри, що святі – це лише ті, чий пишуща життя та ікони, хто вшановується сьогодні за церковним календарем. Скільки їх – невшанованих тут, на землі, – було і ще буде, але увійдуть вони в той «костяк Божий», у те гроно, куди повинні прагнути всі ми.

А тим часом просимо: «Усі святі Церкви Христової, моліть Бога за нас!»

Підготував Віктор ГРЕБЕНЮК

МОЛИТВА

МОЛИТВА – РОЗМОВА З БОГОМ

Сьогодні ми з вами будемо вчитись розмовляти з Богом. Така розмова називається молитвою.

Вашим батькам і близьким дуже подобається, коли ви з ними спілкуєтесь: розповідаєте їм про те, що турбує вас, дякуєте за їх любов, про щось просите... Нашому Небесному Батькові – Богу – також подобається, коли ми з Ним розмовляємо.

Мал. І. Дацюк

Молитва – пожива для нашої душі. Адже кожному з нас Бог дав тіло, яке ми бачимо, і ще дав душу, яку ми не бачимо, але відчуваємо. Душа – безсмертна, а тіло живиться їжею, водою та повітрям. Коли тіло чогось не отримує, то хворіє або помирає. Душа також має свою особливу поживу. Вона живиться молитвою, святим Причастям, читанням Біблії і нашими доб-

рими вчинками. Коли людина не живить свою душу, тобто не молиться, не причащається, не читає Боже слово і не чинить добра – тоді її душа хворіє.

Про що ми говоримо Богові в молитві? По-перше, ми дякуємо Йому за безмежну любов до нас. Дякуємо Богові за те, що Він створив нас, за те, що оселив нас у цьому чудовому світі. Кожному з нас Бог дав батьків. Вони виховують і піклуються про нас. А коли охрещували, то кожен здобув хресних батьків та ще невидимого друга і помічника – ангела-охоронця. Також Небесний Отець послав до нас на землю Свого Сина – Ісуса Христа. Він навчає нас, як вірити, любити і бути щасливими. Ще Христос Своїм життям заплатив за наші грехи. За все це ми дякуємо Богові. Також ми дякуємо за Його турботу про нас. За те, що Він посилає нам все необхідне для наших душ і тіла. Для душі Бог дає нам Святе Причастя, можливість молитися і читати Біблію, допомагає з любов'ю ставитися до навколошнього нас світу. Для тіла Господь нам дає житло і одяг, їжу і пиття, працю і відпочинок.

Коли ми молимось, то просимо в Бога вибачення за свої грехи, тобто каємось. Грехи – це ті наші вчинки, якими ми образили Бога: погані думки, слова та вчинки. Каєтись треба щовечора, коли ми молимось перед сном. Ще каємось, коли йдемо до Сповіді перед святым Причастям. Діти вперше йдуть до Сповіді, коли їм виповниться сім років. Тоді вони вже добре вміють відрізняти добро від зла. На Сповіді ми розповідаємо священику про все, що вчинили недобого. Священик молиться за нас, дає нам пораду, як віправитись, і від імені Ісуса Христа прощає нам грехи. Владу прощати грехи Христос дав Своїм учням-апостолам, а вони передали її служителям Церкви. Після Сповіді наша душа очищається. Щоб наше тіло було здоровим, ми миємо його, перемо свій одяг. Щоб була здоровою і чистою наша душа – ми каємось, просимо в Бога вибачення за наші провини.

Ще в розмові з Богом ми висловлюємо свої прохання. Про що можна просити Бога? Ви можете просити в Бога здоров'я для себе, своїх батьків та рідних, просити, щоб Бог допоміг вам успішно навчатись, бути слухняними та вихованими, і, звісно, просити те, що так полюбляють всі діти: солодощі, іграшок та розваг.

З того, що ми просимо, Бог дає нам далеко не все. Чи виконують ваші батьки всі ваші бажання? Наприклад, якщо ви попросите дати вам одразу десять порцій морозива, чи згодяться ваші батьки? Звісно, що ні. Бо тоді ви захворієте. Так само і Бог. Він посилає нам лише те, що дійсно необхідне і корисне.

Бог неоднаково ставиться до прохань різних людей. Він більше схильний вико-

нувати прохання слухняних, як і батьки виконують більше бажань слухняних дітей. Бути слухняним Богові означає намагатись жити так, як Він навчає у Своєму слові, жити в мирі і любові.

Перед молитвою ми накладаємо на себе знак хреста. Три пальці правої руки (великий, вказівний та середній) складаємо в пучечок. Цим ми висловлюємо віру в Пресвяту Трійцю: Бога Отця, Бога Сина і Бога Духа Святого. Безіменний палець і мізинець притискаємо до долоні. Це символізує нашу віру в те, що Син Божий Господь наш Ісус Христос є одночасно Богом і людиною. Далі праву руку, складену таким чином, кладемо на чоло. Потім на низ грудей. Цим ми просимо, щоб Бог очистив наші почуття, наше серце. Далі на праве і ліве плече. Цим просимо, щоб наш Небесний Отець очистив і благословив усі справи, які ми будемо робити нашими руками. При цьому ми промовляємо: «В ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Амінь». Слово «амінь» означає «істинно, хай буде так». Хресне знамення треба накладати на себе правильно і неквапливо, інакше буде не зображення хреста, а звичайні помахи рукою, від чого біси тільки радять.

Ми можемо молитись в думці і в голос. Коли ми розмовляємо з Богом у думці, – ми молимось серцем. Ця молитва нечутна для людей, але її чує Бог. Коли ми розмовляємо з Богом угором – ми молимось вустами. Цю молитву чують і Бог, і люди. Але іноді люди звертаються до Господа вустами, а думками блукають далеко від Нього. Така молитва Богу не угодна. Як може її почути Бог, коли ми самі не чуємо, про що ми говоримо?

Священик Андрій РОТЧЕНКОВ

ЛЕГЕНДА

БІЛІ ПТАХИ

Колись я читав про чоловіка, який у сні бачив ангела. Він кликав його піти з ним до храму. У церкві було п'ятеро людей, вони молились. Перед кожним сиділа біла пташка.

– Слухай, як моляться ці люди, – сказав ангел, – і дивись, що буде з птахами.

Попереду молилася на колінах гарно одягнена жінка. Вигляд її смиренний, слова злітали з вуст. А її біла пташка була найбільша, найгарніша і найбіліша. Та поки ця жінка молилася, пташка не поворухнулася.

– Доторкнись до пташки, – сказав ангел. Чоловік обережно доторкнувся і, відчувши холод, швидко забрав руку.

– Вона напевно мертвта?

– Так, – сумно відповів ангел. – Вона має мертві. Ця жінка з дитинства ходить до храму. Вона одягається в найкращий одяг і знає багато молитов напам'ять. Її слова гарні, але вона не вкладає в них свою душу. Вона вийде звідси і одразу забуде все, що вона тут говорила. Вона дивиться на туфлі своєї сусідки і думає, скільки вони можуть коштувати...

Трохи далі молився молодий чоловік. Було видно, що він молиться з вірою. Біла пташка перед ним змахнула крилами і злетіла вгору. Чоловік помітив, що храм не має стелі й даху. Пташка полинула до хмар. Але раптом обличчя молодого чоловіка змінилось. У його погляді з'явилась злоба і ненависть. Біла пташка впала з висоти мертвою на підлогу.

– Молячись, він згадав, що його образили, – сказав ангел. Його серце сповнилося ненавистю. Він не хоче забути і вибачити образу. Подивись, він швидше закінчує молитву. Його слова не досягли Отця.

Чоловік з ангелом підійшли до третьої. Бабуся притулилася до стіни. На її щоках застигли слізи. Вона молилася і її біла пташка злетіла, але впала. Знову знялася і знову впала. Вона була вже близька до того, щоб розбитись, але все-таки набралася сил і полетіла високо-високо в небо і зникла з виду.

Ангел усміхнувся:

– У цієї бабусі велике горе. Вона не мала сили вірити. Вона думала, що Господь

залишив і не любить її. Але вона розповіла Богові про свої сумніви. І її віра зміцніла! Її молитва злетіла до Бога. Він Сам спустився, щоб заспокоїти її. Подивись! Вона усміхається!

Четвертий здавався волоцюгою і перед ним сиділа маленька, сіра від бруду пташка. Здавалось, вона ніколи не зможе піднятися в небо. Чоловік нічого не говорив. Він був дуже втомлений. Але слабенькі крильця пташки все-таки підняли її. Коли вона вилетіла з церкви, її крила в сонячних променях заблищали, мов сніг. І ангел зрадів.

Цей чоловік зовсім не вмів молитися. Він ніколи в житті цього не робив. Але грех мучить його душу і він хоче просити в Бога прощення і спасіння. Він промовив до Господа і Він простив його. Саме цієї міті ангели радіють: грішник повернувся додому!

Останнім був маленький хлопчик. Перед ним сиділа маленька пташечка. Дитина склала руки.

– Вибач, що я ображав сестру, я чинив дуже погано. Господи, зціли мою маму – вона хворіє. Допоможи мені в школі.

Ще хлопчик весело вибіг на вулицю і поспішив додому, щоб пограти в футбол з друзями. Очевидно, дійшла молитва маленького хлопчика до Бога, бо була вона широю, не надуманою і йшла від серця.

Для Бога важливіше те, що ми маємо в серці, ніж те, що ми говоримо вустами.

ВІТАННЯ

22 лютого відзначає 40-річчя з дня народження настоятеля Старовижівського храму св. Василія Великого

протоієрей Богдан Старовський

Владика Михаїл, єпархіальне управління та редакція часопису щиро сердечно вітають отця Богдана з ювілеєм та бажають рясного Божого благословення для звершення безлічі добрих справ!

У ВІЛЬНУ ХВИЛИНУ

ЗНАК ХРЕСТА

Коли роблю я знак хреста святого, То починаю із чола, Щоби моя голівонька Світлом Отця була. Тоді кладу три пальчики До серденька свого,

Старінку підготував свящ. Андрій РОТЧЕНКОВ, викладач Центру християнського виховання дітей та молоді (м. Луцьк)

Бо в ньому Божий Син живе, І ще любов Його.
І на рамена рученьку Кладу ось так і так,
Бо моя сила – Дух Святий
І хрест – любові знак!

Боже наш, Всесильний Отче,
Дякую Тобі за сонце,
І за весь Твій любий світ:
За повітря, воду, хліб,
За батьків і теплу хату –
Дякую Тобі, наш Тату!

Боже, Господи Ісусе,
На колінцях я молося.
Всі грехи мені прости
І від лиха захисти.

Просвіти мое серденько,
Щоб учився я гарненько,
Щоб і вдома, і у школі
Не робив я зла ніколи,
Маму й тата шанував,
Завжди їм допомагав.
Щоб жили ми всі здорові,
В мірі, злагоді й любові.